

Členjeni sodrugi in naročniki.

naj nam blagovolijo oprostiti, da se je ta teden list zopet znatno zamudil. Krive so tega sodnijske obravnave, v katere smo zapleteni in katere se vlečejo kot morska kača. Upamo, da bode še te dni konec teh sodnijskih pritiskov nakar bomo zopet pravočasno odpravljali list. Cen. sodrugi, kateri stoje z nami v korespondenčni zvezi, naj nam takisto oprostite, da se na premnoga pisma še ni odgovorilo. Čas nam je bil ukraden in zato smo zaostali. Pride pa vse na vrsto.

Upravništvo.

Obravnava Haywood.

V dolgotrajni in glasoviti obravnavi v Boise, Idaho, se je odigralo prvo dejanje.

Državna priča in velemorilec Harry Orchard je prestal cross examination (izpraševanje od strani zagovorništv) in zdaj bode zopet izprašan od državnega pravdnika. Cross examination je trajalo nad teden dni in pri tem se je zagovorniku Richardsonu posrečilo izveči iz Orcharda mnogo stvari, ki so naravnost v protislovju z izpovedbami, katere je Orchard navedel državnim pravnikom pri prvem izpraševanju. Priznal je tudi mnogo več zločinov kot prvič. Izdal je, da je izvršil najmanj osemnajst umorov in poleg tega je tudi bigamist, derzeter tujih žensk, požigalec, tat, goljuf itd. Državno pravdnštvo bode skušalo sedaj dokazati, da so Orchardovi umori v zvezi s Haywoodom in tovariši. V to svrhu je država odpoklicala nad sto prič iz Colorade, Californije in drugih zapadnih držav, katere so imele kedaj opraviti z Orchardom. Vse državne priče so dobile poziv po pinkertoncih in drugih tajnih detektivih.

Nasprotno pa bode zagovornštvo skušalo dokazati, da je bil velemorilec Orchard v službi kapitalistične bande Mine Owners Ass'n, katera ga je plačevala za umore, ne pa Western Federation of Miners. V dosego teh dokazov so zagovorniki pozvali do 200 prič v Boise. Mnogo prič se je za Haywooda oglasilo tudi radovoljno, da dokažejo Orchardove laži. Med zadnjimi je tudi Hrvat Maks Malič iz Denvera, Colorado, kateri je na svoja ušesa slišal Orcharda, ko se je l. 1905 v njegovem salonu grozil, da ubije governorja Steunenberg. ako mora tudi 24 ur potem viseti ker "Steunenberg je bajni zakrivil, da ni on (Orchard) postal — milijonar."

Med državnimi pričami, ki nastopajo proti Haywoodu, je tudi Peabody, bivši governor v Coloradu, katerega je Orchard po samoizpovedbi pred dvema letoma v Denveru na Haywoodovo povelje cele tri tedne zasledoval s kratko puško, da ga ubije. Peabody je takoj ob svojem prihodu v Boise obiskal Orchard in mu — prijateljsko stisnil roko.

Zagovornštvo je tudi prišlo na sled resnici, da državni odvetniki in detektiv McPartland obiskujejo Orchard v zaporu vsako noč in mu dajejo — inštrukcije, kako da ima govoriti na svedoškem stolu. Sploh ima Orchard od države najslajnejšo postrežbo. Senator Borah in gov. Gooding sta mu kupila že dve krasni obleki in če ga je treba kam peljati, najmejo mu lepo kočijo.

Druga glavna priča, katero ima država proti Haywoodu, je rudar Steve Adams. Orchard je povedal,

da je bil Adams njegov pomagač pri umorih in dinamitanju rudnikov, torej njegov sokravec. Adams ima priti na svedoški stol takoj, ko bode Orchard od države ponovno izprašan. Zanesljivi viri poročajo, da Adams zanika Orchardove trditve in da v prilog države ne bo hotel nič pričati. Državno pravdnštvo pričakuje veliko uspeha, če se posreči pripraviti to pričo do izpovedi.

17. jun. je bil Orchard odpeljan v Caldwell, Idaho, kjer je usmrtil Steunenberg. Zagovarjati se je moral tam sam radi tega umora in sodnik Wood je določil njegovo obravnavo za prihodnji termin meseca septembra.

Obravnava proti Haywoodu je bila isti dan pretrgana.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Rusko duma, (parlament) je dal car batjuška zapreti; razpustil jo je. Takoj ko je ministerski predsednik Stolypin izročil dumičarjem ultimatum je vse prostore zasedla policija. Policija je zasedla nadalje vsa stanovanja socijalnih demokratov in zaplenila vse listine, katere je našla.

Vlada je še pred naznanilom ultimatumu priredila vse varnost in ne priprave. Oddelki policijske konjice so zasedli prostor pred Tavričeskim dvorcem, v katerem se vrše seje dume. V dvorec razum poslancev ni smel nihče, niti časniški poročevalci se niso smeli bližati palači carinje Katarine.

Iz Petrograda se nadalje poroča: Revolucionarji so večeraj zjutraj v okraju admiralitete umorili polkovnika Kotlarova, poveljnika petrogradske luke.

Revolucionarna organizacija je nedavno obsodila Kotlarova v smrt, ker je priporočal, da se število delavcev pri admiraliteti pomanjša.

Iz Sebastopola se poroča, da so se v ondodnem vodovju na vojni ladjah "Sinop" in "Trijia Svetitelja" mornarji uprli. Upor bi bil podoban onemu, ki se je svoj čas odigral na vojni ladji "Knjaz Potemkin", da to niso preprečili častniki stem, da mornarji niso mogli do svojih pušk, katere so bile zaprte v orožarni, od ktere kijuče so imeli častniki.

Položaj je zelo resen. Generalni gubernator in poveljnik vojne mornarice sta izdala proklamacije, v katerih naznanjata, da se bodo vsi nemiri udušili z vojaško silo.

Petrograd, 16. junija. — Car Nikolaj je podpisal ukaz, s katerim se duma razpušča in ki določa nove volitve za novi parlament, ki se snide dne 14. novembra t. l. Volitve se bodo vršile po novem redu.

Razpust dume je prebivalstvo Rusije vzelo povsem hladno naznanje in nikjer ni prišlo do nemirov.

Za sedaj je pričakovati socijalističnih demonstracij. V Kijevu, Odesi, Karatovu in Yekaterinoslav je položaj resen.

Vlada je potern velikih lepakov naznanila ljudstvu, o razpustu dume in na isti način tudi objavila carjev manifest, s katerim pozivlja car ljudstvo, naj bo patrijotično.

Ljudstvo je sprejelo carjev manifest hladno in mirno.

Aretacije nad socijalisti se vršene na dan, Le-ti pa agitirajo neumorno proti novemu volilnemu redu, po katerem bi revolucionarji ne dobili nobenega mandata. Pričakovati je večjih revolt na Rusko-poljskem. V Varšavi in okolici je zbranega nad 300.000 vojaštva. — V Rusiji vre plamen revolucije.

AVSTRO-OGRSKA.

— Dne 18. junija se je sešel nov državni zbor: Natančno po programu se je vršila slavnostna otvoritev novega parlamenta. Že dolgo pred določenim časom nabrala se je velika množica ljudi pred parlamentom na Franzensringu, da pričakuje prihoda poslancev. Množica je tako narastla, da je zamogla policija komaj vzdrževati red in ohraniti pot v parlament prosto.

Socijalni demokratje, 87 po številu, so korakali skupno in množica jih je navdušeno pozdravila. Vsak teh poslancev je imel rdečo cvetko pripeto na suknji.

Ko je bil državni zbor odprt, je bila dvorana natlačeno polna in tudi galerije so bile napolnjene do zadnjega kotička.

Nov parlament je tak, da ne kaže vladi nobene pristopnosti, in javno mnenje je, da bo mnogo ministrov odstopilo.

Avstrijski parlament.

Bodoči avstrijski parlament je sestavljen iz sledečih strank:

Najmočnejša stranka v novem parlamentu so nemški klerikaleci. Krščanski socijalisti, ki se vedno branijo imenovanja, da so klerikaleci, (kakor na pr. slov. katoličani v Ameriki) so dosegli 66 mandatov, dosti manj, kakor so upali, a združili so se s čistokrvnimi klerikaleci, ki jih vodi Dr. Ebenhoeh in katerih je 30. Nemški klerikalni klub bo torej štel 96 članov.

Poleg teh bodo najmočnejša stranka socijalni demokratje. Ti imajo 87 mandatov. Enotna stranka bodo, kakor nobena druga in v tej enotnosti bo njihova moč.

Poleg teh dveh velikih strank bode sicer še več večjih klubov, toda sestavljeni bodo iz različnih, dostikrat nasprotujočih si frakcij in ne bodo imeli iste notrajne edinosti, kakor klub nemških klerikalecev in klub socijalnih demokratov.

Izid volitev je bil torej ves drugačen kot sta mislila dvor in vlada. Nacionalne stranke so bile pač v toliko poražene, da so se za veliko večino svojih mandatov morale podvreči ožjim volitvam. V tem oziru je vlada imela vspeh.

Todak klerikaleci niso dosegli uspehov, ki so jih pričakovali in ki jih je pričakovala vlada z njimi, pač pa so socijalni demokratje koj pri prvi volitvi dobili toliko mandatov, da je v odločilnih krogih zavladala prava panika.

"Corriere della serra", ugledni milanski list, poroča, da se je primeril po izidu volitev 14. maja silno buren prizor na dvoru. Bečku se je očitalo, da je cesarju slabo svetoval in ga napačno podučil glede splošne in enake volilne pravice in da je svojo nalogo slabo izpeljal.

Posledica tega je bila, da je vlada začela mešetariti med klerikaleci in nacionalnimi strankami, da bi jih združila pri ožji volitvi na boj proti socijalistom. Pa to se je vladi le deloma posrečilo in ni socijalistom dosti škodilo. — Pa pravijo eni, da je vlada zato tukaj, da vodi narod k spoznanju njega koristi.

Mirovna konferenca.

V Haagu na Holandskem se vrši II. mirovna konferenca, katere ustanovitelj je ruski car. Na to konferenco je prišlo mnogo zastopnikov raznih vladarstev. Med tem, ko se posvetujejo razni

državniki, kako bi prišli do zaključka, medsebojnega miru, je pa car dal mobilizirati ogromno število vojaštva in ukazal nabiiti kanone, da se v senci strahu pred vojaško silo razpusti duma.

Za nas imajo te konference malo važnega na sebi, ker vemo, da se želi mir le na papirju med tem ko se v državah mori na debelo vsaki dan.

Spravni mir skleniti zamore le narod, zaveden narod sam, ne pa razni despotični državniki, katerih narod v to niti ni pooblastil. Od despotov ni pričakovati principijelnega miru, ki naj bi pomenil nekaj več kot le fraze.

Po našem mnenju — to mnenje temelji na dejstvu, da so zastopniki imenovane konference državniki — zamorejo ti "delavci miru" biti le za en mir, in ta je: da mora ljudstvo mirno gledati, kakor kruto se preganja razne svobodomiselnje in druge napredne elemente od strani raznih vlad. V tem pojmuje to mirovno konferenco, ki se vrši sedaj v Haagu. In v pričo takih namenov, ne moremo imeti nobene zaupnosti v take konference!

Poznejša poročila iz Francije se glase, da je poslalska zbornica sprejela predlog v prilog vinnogradnikov in tako je upati, da se razmere na južnem Francoskem ublaže.

Ameriške vesti.

Kapitalističen umor.

V Johnson premogokopu, Scranton, Pa., je 19. jun. eksplodiral plin. Posledica: devet premogarjev je mrtvih in pet smrtonovarno ranjenih. Ponesrečenci so sami inozenci, ki so bili v Ameriki po par let.

Ni mogoče!

V poslopju Congregational Sunday School & Publishing Co. v Bostonu je meseca aprila t. l. zmanjkalo za \$12.500 papirja, kakoršnega so rabili za revije in druge tiskovine. Komite kongregacijskih svečnikov je dovolil preiskavo o tatvini in preiskovalci — sami svečniki — so se vrnili s poročilom, da med člani omenjene kompanije in v tiskarni sami med uslužbenci — ni nobenega tatu, kajti dotičniki iz skozinskoz dobri in pošteni verniki in ni mogoče, da "bi bil kateri 'crook' med njimi.

To je jako lep košček verske morale, ki jasno priča, kako kratko bi procesirali popje ene ali druge verske sekte s svojimi pripadniki, če bi si po "milosti božji" osvojili sodišča.

Mayor mesta San Franciske,

Eugen Schmitz je odstavljen. Dognalo se je namreč, da je Schmitz prejemal velike svote denarja od raznih francoskih restavratev, ki izkoriščajo meščanstvo.

Od kar so zaprli mayorja radi podkupovanja od raznih strank, zavladala je med uradniki, katerim je on oskrbel službo, velika poparjenost in nervoznost.

Taki so mestni očetje in oskrbniki za blagor ljudstva povsod, in zato se nam ni treba nič čuditi nad Šmitzom.

Izredna konvencija premogarjev.

Premogarji v državi Indiana so sklicali izvanredno konvencijo, ki se ima vršiti 7. julija t. l. v India-

napolisu. Na tej konvenciji se bode razpravljalo edinole o krivičnem postopanju oblasti, katere so v večnem nasprotju z rudarskimi zakoni. Zakrivali so največ državni rudarski inšpektorji. Namesto da bi od legislature izdane zakone nadzorovali v dosledno izvršitev, dopuščali so, da so te zakone izrabljali v svojo prid operatorji premogokopov. Ob času, ko je zborovala legislatura, so premogarji v posebnej deputaciji naprosili postavodaivalce, da se odpravi več nedostatkov v rovi, dovoli dobra ventilacija (zračenje) itd. Postavodaja je predlog premogarjev sprejela in ga odobrila kot zakon. Toda ta zakon je večinoma ostal na papirju. Inšpektorji se niso veliko brigali za stanje premogovih rofov, kar je pa imelo za delavce slabe posledice. — Mnogo nezračnih premogokopov so zaprli namesto da bi jih oskrbeli z dobrimi ventilacijami in tako so premogarji prišli ob delo.

O vseh teh nedostatkih in lenobi rudniških inšpektorjev bodo premogarji govorili na konvenciji in konec bode nedvomno ta, da se bo na merodajnem mestu ostro protestiralo proti zlorabi varstvenih postav za delavce.

Naše tožbe.

Martin Konda in Ivan Kaker šta bila — kakor smo že deloma poročali — zadnji teden od porotnikov na U. S. District Courtu v Chicagu spoznani krivič. Obsodba, katero bo izrekel sodnik Landis, do danes, ko to pišemo (20. jun.), še ni izrečena.

V sredo, 19. jun., je prišla tudi na vrsto sodnijska razprava v zadevi "habeas corpus", ki je bil vzeti proti aretaciji in tožbi popa Šustersiča iz Jolietu radi znanega "Javnega uprašanja". Razprava se je vršila pred sodnikom Chatlainom pri municipalnem sodišču v Chicagu. Chatlain je pa omenjenega dne radi neumiljivega vzroka "habeas corpus" odvrzel in izvršila se je aretacija nad urednikom Ivan Kakerjem. Odpeljan je bil v Joliet, lejer je prespal jedno noč toda ne v ječi temveč — v hotelu. Drugi dan se je proti varščini vrnil nazaj v Chicago; g. Kaker trdi, da je bila ta njegova aretacija in deportacija v Joliet največja zabava. Konda, ki bi moral tudi iti s Kakerjem, je šel pa raje v chikaško County Jail, lejer čaka obsodbe od sodnika Landisa.

Farji pa imajo zdaj priliko, da se od veselja vsak dan po 24 ur na glavo postavljajo — —

Iz katoliškega tabora.

Po angleškem časopisju in še posebej po izvirnem poročilu rojakov je jeden Slovenec v Waukeganu, Ill., na petletni deklici izvršil hudo delstvo, o kakoršnem se v dostojni družbi ne govori. Po zločinu je takoj pobegnul in policija, ki ga marljivo zasleduje, ga še ni dobila. Dotičnik je član katoliškega društva in tak pobožnjak, da bi bil najraje snedel vse svetnike v cerkvi. Da si ne bodo cen. čitatelji mislili, da je kak mlekkozobni poba, ki nima pameti, konstatiramo tukaj: da je oni zločinec star 42 let.

Iz usmiljenja zamolčimo imena, "Am. Slov." pa prosimo, da to notico ponatisna.

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj. Pojdi k njemu in videl boš, da je res.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Nadaljevanje.)

II.

Oton Vipavski bi bil menih Dominiku lahko povedal še marsikaj o Komoljevi preteklosti, toda Dominiku se pri vsi njegovi lokavosti ni posrečilo, spraviti še kaj iz njega. Oton se je delal, kakor bi niti ne slišal menihovih uprašanj, tako da je Dominik končno odnehal. Dolgo časa je vladal v sobi molk. Oton je zapljen v svoje misli sedel pri mizi, menih pa je stal pri oknu in gledal na živahno vrvenje na ulici.

Naenkrat se je menih obrnil in s svojim mogočnim glasom rekel: "Oton Vipavski, legat oglejskega patrijarha, je ravnokar dopel v Čedad. Ali mu smem reči, da ste pripravljene se pokoriti njegovim ukazom? Ali mi na svojo vero in na svojo čast obljublimate storiti vse to, kar sem zahteval, kakor Vam jaz obljubljam, da izpolnim svoje obete?"

Oton je omahoval. Dvignil je pač glavo in videti je bilo, da je menih natančno razumel, ali odgovoril ni. Dominik je uganil, da se ne more odločiti. Zato mu je s povzdignjenim glasom zaklical:

"Oton Vipavski, pomisli, da ti je pričakovati izobčenja in prekletja svete cerkve. Samo po milosti patrijarhovi še nisi preklet. Če se upreš sveti cerkvi, zapadeš božji kazni po smrti, v življenju pa cerkveni kazni. Živ boš izbrisán izmed živih, postaneš človek brez doma, ki ga sme vsak ubiti, kakor psa. Nasprotno pa, če se pokoriš cerkvi, si pridobiš najmočnejšo zaščito na svetu in stopiš med prve velikaše na Goriškem, Furlanskem in Kranjskem."

Oton se ni zbal menihovih groženj in smejal bi se jim bil, da mu ni kazalo, se pretvarjati in zato je rekel:

"Naj se zgodi božja volja."

Na menihovem licu se je za trenotek pojavil izraz triumfa, a je hipoma zopet izgubil.

"Naj se zgodi božja volja danes in vekomaj," je odgovoril menih in po spoštljivem slovesu odšel.

Po njegovem odhodu je dal Oton poklicati moža, čigar sveta si je najiskrenejše želel. Čakal je le malo časa in v sobo je stopil patrijarhov zastopnik v Devinu, prekanjeni Rajmondo. Prvo Otonovo uprašanje je bilo jako skrivnostno.

"Kaj dela?" je uprašal Oton Vipavski.

"Obtožbo pripravlja," je odgovoril Rajmondo.

"Ah, ta Komolja, ta je moja nesreča." Oton je globoko zavzdihnil, kakor da je v Komoljevih rokah njegova usoda. "Komolja nas je spravil v nesrečo; Juri ve vse."

"Ne, Juri ne ve vsega." Rajmondo je pristopil bliže in šepetaje dejal: "Kaj mislite, da bi bil jaz še na svobodi, ko bi bil črni Peter povedal Komolji, da sem ga jaz obvestil, kje in kdaj lahko zajame devinskega vladarja."

"Vi ste razbojnike poslali nad Jurja," se je čudil Oton. "In gospa Juta?"

"Ta je slučajno naletela na Jurja in na razbojnike, ko je priredila lov na polblaznega Vidala."

Oton se je zganil. Ozrl se je po sobi, kakor bi se hotel prepričati, če res ni nihče navzočen, potem pa se je nagnil k Rajmondovi in mu je rekel na uho:

"Ali je oglejski patrijarh ukazal, spraviti Jurja v roke razbojnikov, da ga umore?"

"Ukazal tega pač ni," je mirno odgovoril Rajmondo. "Zado-

voljen bi bil pa gotovo, če bi bili razbojniki Jurja ubili. Kajti sovraži ga skoro tako, kakor jaz. Ali veste, kaj mi je storil. Imel sem sužnjo, Zulejko; ljubil sem jo bolj, ko ves svet; več mi je zanj, kakor za zveličanje moje duše. Juri mi jo je ugrabil; ne zase, nego za svojega psa, za svojega sužnja Hasana. In to mi krvavo poplača. Živ mi mora priti v roke, da ga bom trpinčil do smrti in če bo mrtev, poteptam še njegovo poštenje v blato."

Spričo tega divjega izbruha neskončnega sovraštva je Oton umolknil in z nekim strahom zrl na Rajmonda. Ali svest si je bil, da Rajmonda nujno potrebuje in zato se je hitro odločil, da se z njim združi.

"Odkritost za odkritost," je dejal Oton. "Tudi meni je na tem, da se Jurja uniči. Delajva torej skupaj. Ali me hočete zagovarjati na zborovanju plemenitšev?"

"Na Vaši strani sem in na strani vsakega, kdor sovraži Jurja Devinskega. Sicer pa se Vam ni treba bati tega zborovanja. Juri je odpel od sebe edinega človeka, ki bi mu mogel resnično koristiti, svojega nekdanjega varuha Tomaža Retinskega. Prepričan sem, da zmagate."

"A Konrad Sežanski? Ali ste nanj pozabili?"

Konrad Sežanski je še otrok," je smejal se odgovoril Rajmondo. "Mehak je in lahko je z njim ravnati. Zapisal se je pa Jurju, kakor se je oglejski patrijarh zapisal hudiču."

Moža sta vzela na rešeto še druge plemenitaše in jih razdelila, kakor sta pač sodila, da stopijo ali na Jurjevo ali na Otonovo, oziroma patrijarhovo stran.

"Tudi Jurjev ključar Grimo je na naši strani," je dejal Rajmondo. "Na prvi migljaj odnese Jurjev denar, kar ga je dobil za pravice, ki jih je prodal patrijarhu. Potem pa naj si Juri pomaga."

Moža sta se zlohотно in škodljivo zasmejala. Oton je naročil vina, in pri rujni kapljici sta potem še pozno v noč kovala temne naklepe.

III.

Gospa Juta plem. Marchland je bila zaveznica Otona Vipavskega in tiste skrbi, kakor njega, so trle tudi njo. Nemirno je begala po svoji sobi v samostanskem zavetišču in zaman je poskušala umiriti svoja čuvstva.

Stari menih, ki se je toliko časa obotavljal, ko je Juri trkal na samostanska vrata, je prinesel gospe Juti zapečateno pismo. Izročil ji ga je z besedami:

"To Vam pošilja patrijarhov legat, škof Kukanja."

Gospa Juta je najprej ravno dušno čitala legatovo pismo, ali komaj je prečitala nekaj vrstic, je prebledela in se razburila ter potem naročila menihu:

"Recite milostivemu škofu, da sem pripravljena priseči. Ne enkrat, nego stokrat prisežem, če treba."

Menih ni uprašal, kaj da pomeni to naročilo, nego se je molče priklonil in molče odšel. Komaj pa je bil za seboj zaprl vrata, je Juta vsa iz sebe planila pokonec. Zdaj ni mogla več premagovati svojih čuvstev in njena jeza je udarila z elementarno silo na dan.

"Prisežem, da, prisežem, če treba stokrat," je vpila na ves glas. "Mene je pahnil od sebe mojo ljubezen zaničuje in prednost je dal nizki sužnji, bitju, ki si ga lahko kupi na živinjskem semnju."

Njeno vpitje je privabilo v sobo staro ženo, ki jo je v mladosti pestovala in je bila zdaj voditeljica njenega gospodinjstva ter njena edina zaupnica. Stara Liza je bila lokava in izvedena žena in je znala gospo Juto vselej utolažiti in pripraviti na druge misli. Tudi zdaj je poskusila tako, ali to pot se ji ni posrečilo drugega, kakor da je Juto pripravila do

tega, da je začela razmišljati in se z njo posvetovati, kaj da stori.

"Ali veš, Liza, kje je hiša Marjeta Bisaldi," je uprašala končno gospa Juta in ko je Liza to potrdila, je nadaljevala: "Idi zdaj tja innaroči, naj mi da Marjeta za nocojnjo noč v najem svojo najlepšo sobo. Naj velja, kar hoče. Idi koj, vse drugo ti povem pozneje. Le to pazi, da ne izdaš mojega imena."

Marjeta Bisaldi je imela konec mesta na samotnem prostoru precej veliko hišo. Dasi je vladal v tej hiši vedno uprav mrtvaški mir, je bila vendar na slabem glasu. Čedadski lahkoživeci so imeli tu svoje ljubavne sestanke, in kdor ni imel tu svoje ljubice, jo je lahko tu našel. Nekateri mestni konzuli so se opetovano zavzeli za to, da se Marjeta Bisaldi iztira iz mesta, ali ker je prekanjena Neapolitanka dajala vsak teden za maše in pošiljala vsako leto o Božiču in o Veliki noči patrijarhu dragocena darila, jo je duhovščina ščitila z vso svojo veljavo in z vso svojo močjo, to pa tem laglje, ker je čedadski vladar grof Majnhard v tej hiši preživel marsikako veselo noč.

Ko je noč že objemala Čedad, je potkal na vrata te hiše mlad mož, ki ga je spremljala črna oblečena žena. Pri svitu luči, ki je gorela v veži, si je mladi mož ogledal svojo spremljevalko in je videl, da je stara ženska. Prišla ga je bila klicati iz družbe prijateljev, s katerimi je sedel v krmni. Začetkoma ni hotel iti z njo v hišo Marjete Bisaldi, a končno ga je radovednost vendar premagala in je šel z neznano ženo.

Hiša je bila v notranjih prostorih razkošno opremljena. Gospodinja je tuja in njegovo spremljevalko peljala v prostorno sobo v prvem nadstropju in ga prosila, naj tu malo počaka, potem pa se odpraviha s starko vred, ki je tuja pripeljala v hišo.

Mladi mož je moral čakati precej časa, ogledoval si je sobo in občudoval krasne podobe, ki so visele no stenah. V tem so se odprla skrivna vrata in med vratmi se je približala vitka belo oblečena dama, kateri je dolga bela tančica zakrivala obraz.

Mladi mož se je priklonil in je beli dami sedel v drugo le medlo razsvetljeno a še krasnejše opremljeno sobo.

"Milostiva gospa — neka žena me je prišla klicati. Rekla mi je, da ima neka odlična dama posebno prošnjo do mene. Imam li čast, govoriti s to damo?"

"Da, gospod," je odgovorila dama.

Ko je mladi mož zaslišal ta glas, se je stresel — dama pa je odstranila belo tančico in z ljubeznivim usmevom uprašala:

"Ali ste me spoznali po glasu, Konrad Sežanski?"

"Da, gospa Juta, spoznal sem Vas po glasu, takoj prvi hip," je odgovoril Konrad in je poljubil lepo roko gospe Jute pl. Marchland.

"Ne zamerite, Konrad, da sem vas klicala sekraj; tu v tem tujem mestu ne poznam drugega kraja, kjer bi mogla z vami nekaj ur varno prebiti in se z Vami pogovoriti. In jaz sem srčno koprnela po trenotku, ko bi mogla biti sama z Vami."

"Ah, gospa Juta, kako sem srečen," je dihnil Konrad Sežanski in padel na kolena pred ženo, ki jo je ljubil z vso strastjo svojega srca in z vso vneto svoje mlade, nepokvarjene duše. Gospe Juti se je tako zasmili, položila roko okrog vratu in ga stisnila k sebi. Ljubila ga ni; njena ljubezen do Jurja Devinskega in njeno sovraštvo do tega ljubljenceca ni pustilo za druga nežna čuvstva nič prostora v njenem srcu. Ali vide, kako jo lepi mladi vitez ljubi, kako je srečen, da more ležati pred njenimi nogami, to je v njej obudilo čuvstvo usmiljenja in s tem čuvstvom je Konrada objela in ga poljubila.

(Dalje prih.)

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
62-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

PODPISANI NAZNAJAM

cenjenim rojakom da izdelujemo vsake vrste obleke po najnovejšem kroju in najfinešem okus; kakor tudi vsako vrstna popravila točno in dobro izvršujemo. Za obila naročila se priporočamo naj toplje,

M. RAKAR & CO.

262 S. Leavitt St., Chicago,
blizu Van Buren St.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojega kline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v obče po \$5. — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamorate obriti v 2 minutah, tako kot bi došli od brijca. Pri brijanju z tem strojem se Vam ni treba nič razumeti v brijanju in Vam onemogočeno se urezati. Kline stroja se nabrusijo na jermenu, kakor pri navadni britvi, tako Vam je uporaba stroja garantirana za vedno.

Ta stroj stane pri nas samo \$3. ter Vam ga damo 3 mesece na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bode zadovoljni, ga zamorete nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite si ga takoj, z katerim bodete gotovo popolnoma zadovoljni. Pri rečitvi stroja pošiljte 50c v stempah, a ostalo svoto plačati bodete na expresu. Kdor pa pošlje celo svoto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštalcem prostu.

Pišite v materinem jeziku na: L. GUARDIA & CO.
210 214 E. 112 St., New York, N. Y.

\$9.85

Za dobro volneno obleko ali površnik.

Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine družih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljega blaga nikjer v mestu. Velikost, harva in moda vsih vrst na izbiro. Pridite in pogledajte.

THE ATLAS CLOTHING®

Vogel 18th St. in Blue Island A.

JELINEK in MAYER,
lasnika.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po glasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letna spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Lev Tolstol: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Ze od rojstva se nahaja človek v takem položaju, da čaka nanj neizogiben pogin, t. j. življenje brez smisla in nesmiselna smrt, ako ne najde tisto "eno, ki je potrebno". "Tisto eno" pa, ki tvori pravo življenje, je baš ono, kar je Kristus ljudem razodel. On si tega ni sam izmislil in ne obljubljuje podeliti nam to vsled svoje božje moči; on ljudem samo kaže, da naj zajedno s tem osebnim življenjem, ki je očitvidna prevara, obstoji tudi to, kar je resnica in ki ni prevara.

S priliko u vinogradu (Matevž 21, 33—42) razloži Kristus, odkod vse človeške zmotne izvirajo, ki zakrivajo ljudem resnico in jih premotijo, da smatrajo namišljeno, torej svoje osebno življenje, za pravo in resnično življenje.

Ljudje, ki so živeli v Gospodovem obdelanem vrtu, so si domišljevali, da so lastniki tega vrta. In v tej napačni predstavi ima svoj izvor cela vrsta nesmiselnih zločinov teh ljudi, ki končajo na ta način, da so pregnani in iz življenja izključeni. — Ravnotako smo si tudi mi sami domišljevali, da je življenje vsakega poednega izmed nas naša osebna lastnina, da imamo nanj pravico in lahko razpolagamo z njim, kakor hočemo, ne da bi imeli kake dolžnosti proti komursibodi. In za nas, ki smo si tako domišljevali, je neizogibna ravno taka vrsta nesmiselnih in grozovitih dejanj in nesreč; istotako je neizogibno, da bomo iz življenja izključeni. In kakor menijo vinogradniki, da, čim huji so, tembolj se zagovarajo, ter ubijejo poslance in gospodarjevega sina, — tako se dozdeva tudi nam, da smo toliko varnejši, čim huje razsajamo.

Ta sprememba v naziranju življenja, ta metanoia (spoznanje) je vogelni kamen nauka Kristusovega, kakor je povedal sam koncem priilke. Kristus uči: Jednako vinogradnikom, ki morajo, — živeti v vinogradu, katerega pa ne obdelujejo, — spoznati in občutiti, da so lastniku dolžni neizrečeno veliko; treba je tudi ljudem spoznati in občutiti, da imajo vse svoje življenje, od rojstva do smrti, nepoplačljive dolžnosti napram nekemu: namreč napram onim, ki so živeli pred njimi, napram soživečim, in napram onim, ki pridejo za nami; napram onemu, ki je bil, je in bode začetek vsega. Vedeti morajo, da jim je sleherni uro v svojem življenju utrivati to dolžnost, ki jih veže z življenjem in njega izvorom, in da torej tisti človek, ki to obveznost zanika in živi samo za svojo osebo, hoteč osebno življenje ohraniti, to svoje življenje ravno uničuje. Pravo življenje je samo tisto, ki nadaljuje preteklo življenje in ki je v prid sedanjemu in prihodnjemu življenju.

Baš to je Kristus čisto ponavljal.

Da smo deležni takega življenja, mora se človek odpovedati svoji volji in spolnovati voljo očeta, ki je dal življenje sinu človekovemu.

Hlapec, ki dela po svoji lastni volji in ne po volji gospodarjevi, ne ostane večno pri gospodarjevi hiši; le sin, ki spolnuje voljo svojega očeta, ostane večno pri njem (Janez 8, 35).

Volja povzročitelja življenja pa je življenje, ne posameznega človeka, temveč edinega sinu človekovega, ki živi v človeku (t. j. razum); in zato obvaruje človek le tedaj življenje, ako smatra svoje življenje kot nekako zastavo, kot nekako darilo, katero mu je podelil oče v to svrhu, da služi življenju vseh, — če ne živi le za-se, marveč za sinu človekovega (t. j. da ne služi samo svojemu telesu, ampak da živi tako, kakor mu zdrav razum veleva).

Matevž 25, 14—16: "Gospod je dal vsakemu svojih hlapcev en del svoje imovine, ne omenec ničesar, in jih pustil same. Čeprav jim go-

spod ni dal nobenih naročil, v kaj naj zaupano jim imovino porabijo, so vendar nekateri izmed njih takoj uganili, da to blago ni njihova, marveč gospodova lastnina ter da je treba to imovino pomnožiti, — in delali so za gospoda. In hlapci, ki so delali za gospoda, so postali sodeležni življenja gospodovega. Oni pa, ki niso nič delali, izgubili so še to, kar jim je bilo izročeno.

Življenje sinu človekovega (pamet) so prejeli vsi ljudje, in ni jim bilo rečeno, čemu. Nekateri razumejo, da to življenje ni njih last, temveč podeljeno jim le v dar, da živijo. Drugi pa, z izgovorom, da ne razumejo, kaj je smoter ali pomen življenja, — življenju ne služijo. In ljudje, ki življenju služijo, se z izvorom življenja združijo. Ljudje pa, ki mu ne služijo, ga izgubijo. In zato govori Kristus v vrstah 31 do 46 o tem, v čem obstoji služba sinu človekovega in v čem plačilo za to službo. Sin človekov bo — po izreku Kristusovem — govoril kot kakšen kralj: "Pridite semkaj vsi, vi ljubljenci mojega očeta; prejnite kraljestvo kot dedščino zato, ker ste mi ugasili željo in glad, ker ste me oblekli, prenočili in tolažili; kajti jaz sem vedno eden in tisti v vas in v najmanjšem izmed onih, katere ste tolažili in jim dobro storili. Vi niste živeli svojega življenja, marveč življenje sinu človekovega, in zato boste deležni večnega življenja."

Edino to večno življenje je, katero uči Kristus v vseh evangelijih! Po cerkvenih naukih je Kristus sicer od mrtvih vstal in objubil vsem vstajenje, — a čudno: Kristus ni nikdar niti z jedno besedico omenil ali potrdil osebno vstajenje in neumarjnost osebe onstraj groba, marveč se o vstajenju mrtvih v mesijevem kraljestvu, kakoršno so oznanovali farizeji, izrazil v takem pomenu, ki izključuje vsako misel na osebno vstajenje.

Saduceji so tajili, da bi se mrtvi zopet vzbudili k življenju. Farizeji pa so to oživetje pripoznavali, kakor je sedaj priznavajo pravoverni Hebrejci. Oživetje mrtvih (in ne "vstajenje", kakor se je beseda iz hebrejščine napačno prestavila), bo po veri Hebrejcev nastopilo takrat, ko se bo približala doba mesijevega prihoda in ustanovitve božjega kraljevstva na zemlji Kristus zanika to vero na telesno vstajenje mrtvih, ki je omejeno na čas in prostor, kjerkoli na to vero naleti, in postavi na njeno mesto svoj nauk o ustanovitvi večnega življenja v Bogu.

(Še pride.)

K revoltam francoskih vinogradnikov.

Zadnja poročila iz Toulouse, Francije, poročajo, da je 10,000 vojakov obkloplilo okolico vinogradnikov, v odgovor odtegnitvam davka napram državi, in da je pripravljena še nekaj vojaštva, da odrine na lice mesta.

Situacija je najresnejša, kar jih je imela Francija po zadnji revoluciji.

Vse kaže, da se bo francoski zgodovini pripisalo krvavo poglavje. V ti uri so južni vinogradski — revolucionarji, dejansko nastopili proti vojakom in dnevi barikad se vračajo izza spomina.

Razjarjeno ljudstvo, oboroženo kakor v času revolucije, poraža vojaštvo, ki hoče odpeljati v zapor njih voditelje. Kriza je zadobila svoj višek, ko je vojaštvo hotelo aretirati Alberta Marcelina in M. Ferroula, razgovernerja mesta Narbonne. Nekdo je v mesto poslal poročilo, da je na potu se nahajajoče vojaštvo v svrhu Ferroulove aretacije.

V hipu je bilo celo mesto v največji razburjenosti.

Nekaj ljudi je hiteo naglo k hotelu "L'Hotel de Ville", kjer je zasedlo železno ograjo in si utrdilo prihične barikade za slučaj napadov na kavalerijo. Celo žene in otroci so z nabasanimi puškami križali ce-

ste. Iz oken raznih hiš so zaplapolale rdeče zastave — izživalke revolucije, in vinogradski delavci so v množini krožili po ulicah, prepevaje "Marseillaise", "Ca-Ira" in druge revolucionarne pesmi.

Znano je, da se v mestu nahajajo velike količine (zaloge) raznovrstnega streljiva in v to potrebnega orodja in da je treba čakati le povelja, kdaj naj se začne delo na barikadah.

Albert Marcelin sviri.

Argeles-Sur-Mer, Francija, 18. junija.

"Po nobeni ceni ne napadajmo. Srečajmo naše sovražnike z rokami v žepu ali držeč jih križem." — To je bilo povelje Alberta Marcelinija, voditelja vinogradnikov s pasivno rezistenco napram vladi.

Istočasno je izjavil Albert, za katerega aretacija je bila na dnevnem redu, da hoče nastati britka revolucija, ako bi vojaštvo v kakem slučaju rabilo silo.

V Narbone je 6,000 mož močna posadka; možje in žene so v vrstah, ki se raztezajo do razgovernjerne palače.

M. Ferrould, razgovernern, pričakuje, da bo aretiran on in njim Albert Marcelin, voditelj vinogradnikov.

"Da vlada izvrši to, potrebuje 10,000 vojaštva; toliko vojaštva se ne doseže" — je dejal Ferrould. Ljudstvo neprestano obiskuje Ferroulda in mu dela ovacije, on pa se na tihem veseli zmage, ki sliši vinogradnikom južne Francoske.

Med drugim je M. Ferrould dejal:

Dežela je pripravljena odkorakati. M. Albert Marcelin ni potr, temveč navdušen; prijazen odpočiler prostor je za njega rezerviran vsako noč. Kakor izgleda, hoče vlada prevdariti ta korak, predno prevzame odgovornost nas kar tako užugati. V drugem slučaju pa dobi zgodovina novo poglavje v francoski republiki."

Voditelji vinogradnikov se drže nepremakljivo in čakajo, kdaj da nastopi vlada in kako da nastopi.

Predlog, da se araturje voditelje, je bil sprejet po burni debati v gosposki zbornici v Parizu z 254 glasovi.

Največja sreča.

Ni ga slajšega občutka kakor zavest da smo svojemu sosedu nekaj pomogli, da smo eno osebo storili srečno, ali da smo nekemu rešili življenje. Onega trenutka se vselej zadovoljni spominjamo. Vsakdo rad hitro pomore nesrečnežu in z veseljem svetuje najbolje, če je treba kje pomagati: V slučaju bolezni vsi radi pomagamo; toda tu si je treba zapomniti, da pri enakih prilikah mora biti naš svet dober, tako da res pomagamo, ne pa škodujemo. Za želodčne in črevesne bolezni morate svetovati edinole Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero vselej pomaga. Na prebavne organe deluje dobrodelno in hitro pokrepča vsa živa. Hrana se potem redno uživa, in kakor hitro ima bolnik dober apetit, je bolezen minila. Dajte ga onim, ki potrebujejo moči, apetita, zdravega obličja, močnih živcev in čiste krvi.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Listu v podporo.

Juri Kokalj, Alix, Ark., 25c. Hvala!

KENTIJA.

Posebni vlak iz Chicage vsak prvi in tretji torek v mesecu. Vožnja sem in tja \$15.

Za mal denar kupiš lepo posestvo. V posestvu ti je denar najbolj varno naložen.

Pojdi z nami in si osebno oglej lepe kraje!

GRAM JOHNSON & CO.

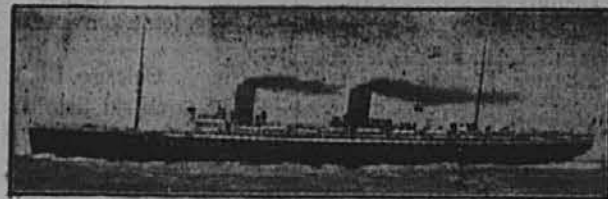
184 La Salle St. Room 1104

Chicago, Ill.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepreizguba teka, slab okus v ustih, zabasanost in ščipanje. Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majni žličici za čaja polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštne znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.
585 Centre Ave. Chicago.

Glas Svobode

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co 669 Loomis St. Chicago, Ill

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodnomislalni list za slovenski narod v Ameriki.

Glas Svobode izide vsaki petek

za celo leto \$1.50 za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10 za pol leta kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je

Glas Svobode

669 Loomis St. CHICAGO, ILL

Dopisi.

Denver, Colo., 12. junija.

Članom Zapadne Rudarske Zveze naznanjam, da se je naša konvencija otvorila v ponedeljek dne 10. junija. Dospelo je semkaj blizu 300 delegatov iz raznih krajev Združenih držav. Ta konvencija bo ena najpomembnejših, kar jih je kdaj imela Z. R. Z., — in to radi tega, ker se bo na njej govorilo o naših treh nedolžnih bratih: Moyerju, Haywoodu in Pettiboneju, ki so po krivem obdolženi umora, ki se je izvršil nad bivšim guvernerjem Steunenbergom leta 1905.

Kot prvi govornik je nastopil neki J. E. Morgan, ki je zbranim delegatom v živih barvah slikal vse hudobno početje združenih kapitalistov tekem 15 let, ki so s pomočjo detektivov in niskotnih intrig skušali uničiti delavsko organizacijo Z. R. Z. Rekel je med drugim: "Bratje delegatje! Dospel sem ravnokar v Denver, in ker me delavski stan vedno zanima, sem sklenil, da spregovorim par besed z delegati Z. R. Z. Mnogo sem že čital o tej organizaciji, in čim več čitam, tembolj sem vnet za Z. R. Z. Sprevidim, da je Vaša organizacija storila že veliko za zboljšanje splošnega delavskega položaja. Odkar je bila ustanovljena, stala je vedno v boju. Železna roka kapitalizma skušala Vas je pahnuti nazaj v srednje veško sužnost, — a naletela je na močan odpor z vaše strani; začeli ste se zavedati svojega stanu, svojih pravic, in tudi svoje moči, — in danes se razprostira vaša organizacija od Pacifika do Atlantika.

Morda Vas je mnogo danes pri tej konvenciji navzočih, ki ste morali preživeti dosti bridkih težav in žalostnih dni; mnogo Vas je tukaj, ki ste bili v krvavem boju za pravico in varstvo svojih družin, — in vendar niste obupali! Res, skušali ste mnogo bridkosti v teh 15 letih, — a vaša vztrajnost za pravično stvar ni ušla! Vaša organizacija je vidno rastla!"

Delegat McMollion iz Butte, Mont., je govoril približno tako-le: "Bratje delegati! Preteklo je že 14 mesecev, odkar so bili odvdeni naši bratje Moyer, Haywood in Pettibone, v črno noč, s silo odtrgani od svojih družin, ljubečih in ljubljenih otrok, in po nedolžnem zaprti v državi Idaho. Bratje moji! Večina vas tukaj pričujočih ste družinski očetje, ki imate ženo in otroke, — kaj bi počeli Vi, ko bi bili ločeni od svojih ljubih otrok že 14 mesecev? kaj bi počele Vaše soproge in Vaši otroci, ko bi Vas videle ponedolžnem zaprte v temni ječi? Svojih čuvstev bi ne mogli več prikrivati in grenke solze bi jih polile! — Tudi gospa Haywood in njeni otroci so prestali mnogo žalostnih dni, ker sprevidijo, da hoče železna roka kapitalizma na vsak način spraviti njih reditelja v črni grob. Moje mnenje je torej, da skazemo usmiljenje tem zapuščenim otrokom z gmotno podporo, kolikor pač vsak premore. Nabrani denar se bo odposlal gospej Haywoodovi, da bo mogla skrbeti za svoje otroke."

Predsednik konvencije je nato določil odbor treh delegatov, ki naj

pozbira prispevke med navzočimi za zapuščeno familijo. Kolekta je znašala \$85, kateri znesek se je poslal na gospo Haywood v Boise, Idaho.

John Movern,

delegat

15. letne konvencije Z. R. Z.

Chicago, Ill., 17. jun.

Slavni kranjski katoliški milijonar A. Zgonc, ki bi celo Rockefellerja posekal, je v št. 26 A. S. trdil, da sem daroval za Narodno Jednoto. Sicer se mi zdi skoro nepotrebno, pripraviti se s takim otročajem gledé teh reči, — a omeniti moram, da sem sam gospodar čez svoj denar in lahko darujem kolikor hočem in komur hočem, — najmanj pa bom hodil spraševati za svet A. Zgonca. Nisem tak, kakoršni so nekateri tercijali, ki znosijo ves denar, kar ga zaslužijo, v farsko malho. Poznani ženo nekega katoliškega zagrizenca, ki se je strašno jezila nad svojo slabšo polovico in končno zarentačila: "Ta hudič hoče vse farju znositi!" — Je-li to prav? Jaz mislim, da gotovo ne. Čast takim ženam, ki poznajo to nikdar polno farsko bisago!

Ti, Zgonc, če ne razumeš, ti bom bolj natančno razložil. Ali ne veš, da onih 60c, katere sem izročil jaz Gl. Sv., niso bili za Jednoto, ampak listu v podporo? Akoravno nisem daroval sam vseh 60c, te vsejedno uprašam, v kaj si porabil ostalih 50c? Mogoče si jih namenil "sv. Štefanu"? Če pa druge številke ne poznaš kakor le ti, potem pojdi še toliko časa v šolo, da se naučiš še druge številke. Saj sem vam že enkrat povedal, da tisti, kateri ste pod polnim uplivom maziljenih gospodov, ne morete samostojno misliti. Ako se dobi še kakšen tak kimavec, da ne bo razumel, potem bom pa se enkrat objavil tisti cerkveni teater, da se boste ja dalj časa spominjali: tako imenitne igre, kakoršna je bila takrat! In tak "resnicojub" (?), kakor je Zgonc, si še drzne nam veljavati, da naj bomo tiho!! Gledé plačane pijake pa se bova enkrat že še pogovorila. Kje so tisti ljudje, ki v tej stvari za-me skrbijo? Ali pa navedi v A. S. imena tistih mož, in prav hvaležen Ti bom za to! — Praviš, da imaš še neka; za mene. To ti jaz rad verjamem! Ze prvič si mi skušal priti do živega z lažjo, a te je fratalo, — in tudi zdaj gotovo ne boš nič opravil! Pomisli, da ima laž kratke noge.

V št. 24 A. S. je Zgonc pisal: "da se niti ogenj niti meč ni prijel kristjanov". — Toda Zgonc zgodovine ne pozna; zato mi tudi ni za-meriti, če ne ve, koliko kristjanov je kriva turška sablja posekala, — in ti kristjani so bili vsekako boljše katoliki kakor je naš Zgonček! Danes ni nobenega takega človeka, katerega bi se ogenj ali meč ne prijel. Časi "svetih" čudežev so na veliko žalost popov minuli za vedno! Ne povrnejo se več.

Zgonc govori tako, kakor njegova pičila pamet pač razumi. On trdi, da se nas je sveta cerkev otresla: To je čisto nesramno farsko zavijanje. Nismo-li mi tisti, ki smo se otresli farskega jarma?! Zgonc je tudi mogočen in samozavesten! Pravi, da bi nas katoliški junaki vse pohodili, — ako bi hoteli! Glejte, kako usmiljenje imajo ti "pobožni" kristjani z nami! Lahko bi, pa nočejo! Kedo se ne smeje?

Zgonc, Zgonc, pojdi še žgance jest v stari kraj!

M. Kulavic.

Kansas City, Mo., 17. jun.

Nekemu Laži-Pavlihatu s Centre, kateri v 27. št. A. S. zopet prodaja svoje bedastoče, odgovarjam, da njegov najmanjši business je brigati se za predsednika Narodne Jednote in njegove ure in veržice. Da potujem okoli po Združenih državah in tržim s zlatino, to je prav in za ta "advertajzment" se tudi zahvaljujem. Da pa dotični dopisun farske zlahte nič ne ve, koliko jaz na potovanju delam za našo Jednoto, to mi je tudi vsejedno. Člani S. N. P. J. vedo to najbolje in oni vedo tudi, da sem od zadnjega generalnega zborovanja ustanovil deset novih društev. Sicer pa kar sem storil za Jednoto, to prepuščam sodbi

njenih članov. Dokler pa naši člani priznavajo moja dela na jednotnem polju, tako dolgo si pa ne bodem pustil, da bi eden farski "niheč" zavijal isto v protislovje in klobasaril o moji nedelavnosti glede Jednote.

"Would-be" Pavliha naj se raje skrije tam, kjer je, in naj grunta o "svetnikih", ki po "božji volji" predsedujejo farskim jednotam. Naj tuhta, koliko so ti "svetniki", ki vedno čepijo doma za pečjo, že storili za svoje jednote in koliko torb so farjem že napolnili. To naj prenišljuje in poleg tega naj pa študira, po čem je najnovejša smrdi-grenčica, katere neki jako zdravilno deluje na pripaljane možgane. Od Narodne Jednote in njenih u radnikov pa: Hands off!

John Stonich, predsednik S. N. P. J.

Po naši obravnavi.

Impertinentno zavijanje resnice farskih "triumfatorjev".

Prva bitka med črnim nazadnjaštvom in svobodno mislijo je končana. Sodna porota v dvorani U. S. Courta je odločila njen izid.

Martin Konda, ustanovitelj in bivši lastnik našega lista in Ivan Kaker, solastnik in urednik, sta enoglasno spoznana krivim zlobare zvezine pošte.

Ali smo mi pričakovali kaj boljega? Da in ne! Postavili smo se na noge; s pomočjo zavednih somišljenikov smo dobili dobro zagovornišvo in skušali dokazati naši justici okolnosti, katere so nas dovedle, da smo nevede in nehoti zadeli ob zakon, a pri vsem tem smo pa zopet videli, da sedanja nezasišana farska persekucija ne more biti brez posledice.

O brošurici "Žrtev razmer", ki je sodruga Kondata posadila na zatožno klop, ne bomo govorili. Kakšna je vsebina te knjizice in kako je uplivala na naše Rimu pridržene tožitelje, to si naj mislijo tožitelji sami; kateri so je že čitali. Znani clevelandski far jo je po Geo Malovrhu — kateri je bil tudi priča pri obravnavi — naročil, prestavil v angleščino in poslal na poštno centralo v Washington. Kakšen je bil prevod o tem tudi ni govora. Glavna stvar je, da je pošta oni prevod vzdržala kot resničen in na podlagi tega začela tožbo.

Dopis iz La Salle, Ill. radi katerega se je moral zagovarjati sodr. Ivan Kaker, je nekaj drugega.

Nesrečen slučaj je hotel, da je prizor izza farskih kulis, kakoršnih se odigra nastotne med istimi zagovorniki čistosti in morale, prišel malo previsoko spodrecaan v javnost. Nesrečen slučaj smo rekli, kajti resnica bi se bila lahko povedala tudi s takimi besedami, katere bi farji ne mogli zamenjati z izrazi tudi iz najbogatejšega angleškega leksikona. Za resnico se mi šlo, šlo se je za obleko resnice. Stvar je šla po pošti, kar sta popredala Jos. Mihelčič iz Calumeta, Mich., in Frank Medoš iz So. Chicago, in to je zadostovalo.

Porotniki se niso veliko ozirali kljub neštetim dokazom naših zagovornikov na okolnosti, ki so toženea privedle, da sta o pijavkah našega ljudstva pribila goło resnieo. Umor v silobranu se včasih spregleda, včasih pa ne.

Kaj pa naši farji in njih kričavo glasilo! — Sojar in Kranjec sta bila ves čas v sodni dvorani in niti minute nista zgubila med obravnavo; natezala sta ušesa, da jima ni mogla niti niti najmanjša beseda, videla in slišala sta vse — a vendar je zadnji „Amer. Slovenec" poln neresnice. Žegnani reporter nesramno laže ko pravi, da sta bila Konda in Kaker vsa plašna in potrta in da se je tajilo lastnika in urednika Glasa Svobode. Na svedoškem stolu se je vendar očitno povedalo, kdo da je lastnik in kdo ima opraviti z uredništvom in kdo z upravništvom ter odpošiljanjem. Gosp. Sojar

naj bi raje popisal, kako je drugi dan obravnave tiščal glavo pod klop ko je John F. Geeting, odvetnik g. Kondata, v svojem zagovornem grmel proti farskemu terorizmu in Mr. Kranjec je tudi pozabil poročati, da ga je pri Kakerjevi obravnavi govor našega zagovornika I. Saltiela tako navdušil, da mu je pozneje zunaj na hodniku častital.

Dalje naj bi Kranjec tudi obelodanil, da je on zatajil vse svoje članke in dopise, naperjene prot nam, v "Amer. Slovencu" ko ga je odvetnik Saltiel uprašal, če je kedaj pisal v polemiskem tonu proti nam v imenovani list. Da, da, vi ste strahopetci in izdajalci, ne pa mi! "Am. Slov." bi rad slavil sedaj, nekak "triumf" za to čest sta Konda in Kaker kaznovana. Stari farski stric misli, da stem, če sta dva obsojena, je menda obsojena in zaprta cela naša svobodnomislalna stranka. O kam vaša pamet! — Kolikor sotrudnikov nam odtegnete delu, toliko več novih moči stopi na bojišče. Mi ne odnehamo! Ljudstvo mora spoznati resnico pa magari če nas stane še več žrtve. Poleg stremljenja po samoosvoboditvi delavca iz kapitalističnega jarma, je naša naloga tudi, da svet spozna v farjih največje treteljne kar jih ima človeška družba.

DELAVSKA.

Krvoločna zverina je ruski kozak; barbar nič bolji ni sultan-enračnjak.

Rusija, Turčija — dplini solzá — dospeli sta tudi na ameriška tla.

Kapitalist na zapadu je car in kozak...

Čuti ga kruto delavec vsak.

Kar temu ostane delavčeve krvi, pa izsesajo farji gladni...

Delavec — sirota — spoznaj že enkrat: kdo kri tvojo pije in kdo ti je brat.

Jarem sta tvoj, far in kapitalist — Vrzi ga raz sebe — bodi socialist!

M.

SLOV. SVOB. OBRAMBNA ZVEZA. Delo.

Na redni tedenski seji dne 19. junija je sodr. Jos. Zavrtnik predložil lastnoročno izdelan načrt za pravila. Po prečitaniu tega načrta je odbor enoglasno sklenil, da se to delo glede pravil vsled drugih važnih in nujnih opravil preloži do prihodnje seje.

Na istej seji je odbor namesto odstopivšega blagajnika g. Fr. Tr-

dine, ki je odšel iz Chicago, izvolil blagajnikom sodr. Frank Mladiča, 587 So. Centre ave. Sodrugi, ki imajo nabiralne liste, so torej naproseni, da odslej vse denarne prispevke za obrambni sklad, kakor tudi izpolnjene nabiralne liste izročajo Fr. Mladiču. Isto velja tudi za sodruga izven Chicago. Vsi prispevani zneski za obrambni sklad naj pošiljajo le na naslov: Frank Mladič, 587 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Prispevki.

Izkaz iz 23. št. Gl. Sv.: \$116.51. Društva Edinost št. 13 S. N. P. J., Wheeling Creek, O., \$11.25. — Prebitek iz veselice dr. Slavija dne 1. jun. \$6.95. — Društvo Bratstvo Naprej št. 9 S. N. P. J., Yale, Kansas, \$18.25. — Frank Cukale, Rock Springs, Wyo., nabral in poslal \$14.85. — Fr. Koščič, Chicopee, Kans., nabral in poslal \$3.50. Skupaj do danes: \$171.31. Jos. Verščaj, Ivan Molek, t. č. preds. t. č. taj.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

- Mali vitez I., II. in III. del . 3.50c
Kralj Matjaš 50c
Preko morja 40c
Opatov praporček 35c
Elizabeta angleška kraljica 20c
Jama nad Dobrušo 20c
Vrtomirov prstan 20c
Ero leto med Indijanci 20c
Erazem Predjamski 20c
May Eri 20c
Tium Ling 30c
Strelec 25c
Naselnikova hči 20c
Pod turškim jarmom 20c
Fran baron Trenke 20c
Poslednji Mehikanec 25c
Na preriji 25c
Naseljenci 25c
Stezjosedec 25c
Za kruhom 20c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi,
/ zvezka \$— 60
Na razstanku 1.00
Islandski ribič —.60
Koristka —.40
Gozdovnik —.50
Beneški trgovec —.40
Marija hči polkova —.20
Viljem baron Tegetthoff —.30
Avstrijski junaki —.75
Venec slovanskih povestij,
zvezek IV., VIII. in IX.,
vsak po —.60c
Za srečo, — povest —.50c
Amerika —.20c
Spisi Andrejčetevega Jožeta, — trije zvezki, vsak
zvezek je celoten in sam
za-se ter obeza vsak par
krajših, mičnih pripovedk;
zvezek po —.20c
Beatin dnevnik —.30c
General Lavdon —.30c
Knjige pošiljamo poštne prosto.

Kdor ž-a imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.

Advertisement for Jos. Bernard Pure California Wines & Brandies. The ad features a central illustration of a man in a suit holding a large bunch of grapes. To his right is a bottle of wine. The text includes 'BERNARD', 'PURE CALIFORNIA WINES & BRANDIES', 'Jos. Bernard', and '620 Blue Island Ave. CHICAGO ILL.'. Below the illustration, it reads: 'Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importi a vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življ enj k usil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!'

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.Pomožni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Orednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopolne svoje dopise jednotnemu tajniku.

„Komadant“ — Janez Kranjec.

Minolo nedeljo je nekaj naših sodrugov — med temi sta bila tudi Frank Stonič in Ivan Molek — obiskalo katoliški piknik društva sv. Florijana na Lakeside vrtu v So. Chicagi. Kakor ti sodrugi sami javljajo, šli so tam brez vsakega slabega namena, edinole za kratek čas ko so se prej mudili na Jackson parku. Na čast pridateljev katoliškega piknika bodi povedano, da se tudi nihče ni spotaknil nad njimi in nihče jim na oviral zabave dokler jih ni zagledal So. Chicški fajmošter Janez Kranjec. Žegnani moščiček se je takoj spravil nad nje, ozmerjal jih s „eigani“ in nahujskal uniforme in z sabljami oborožene člane društva Vitezi sv. Jurja iz Wanuegana, Ill. kateri so prišli na piknik, da jih izženo iz vrta. Kranjec je na najslavesnejši način „špilal“ vlogo vojaškega komadanta. Ukazal je trobiti — eden „Jurijev“ je nosil nekaj rog — da so ljudje leteli vkup in „oddal povelje“; da se mora sodr. Stonič in tovariši — Molek se je še pred „lovskim alarmom“ odstranil iz vrta — vreči ven. „Fantje, jaz pravim ven z njimi! Če nečete iti zlepa, pa zgrda!“ je komandiral Kranjec. Očividci tudi trdijo, da je far govoril nekaj o orožju, in da je v tistem trenutku več „Jurijev“ prijelo za ročaje svojih sabelj. Stvar je bila resna in kdove kaj bi se bilo na farjevo komando še zgodilo, da niso Stonič in sodrugi poklicali policaja in v njegovem varstvu odšli.

Posledice tega „komandiranja“ so pa Kranjecu odjedle vso vojaško slavo. Ko sta namreč predsednik in podpredsednik društva sv. Florijana, ki je dalo piknik, gg. Povša in Stua, zvedela za dogodek poklicala sta naše sodruga nazaj na vrt a farju sta pa povedala par prav gorkih, da mu je kar sapo zaprlo. Ko je pa Kranjec hotel še nekaj zabavljati, zapovedaló se mu je kratkomalo, da naj on zapusti vrt. In res je šel; zbral je armado svojih „Jurijev“ in „odkorakal“ iz piknika.

In zadnje je značilno. Cel dogodek je bolj lokalnega pomena in brez večje vrednosti za širšo javnost, toda ravno konec cele komedije, da je predsednik katoliškega društva baenil fatra iz katoliškega piknika, je vreden, da celo stvar obesimo nekoliko višje. Ni sicer naš namen peti slavo našim političnim nasprotnikom, toda dejstvo g. Povšeta in g. Stua ta dokazuje, da sta moža postopala nepristransko in dobro za kar zaslužita čast.

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

Čemu smo na svetu.

Nedolgo tega sem se vtopil v zelo delikatno uprašanje, ki je danes — hvala bogu — po zaslugi clevelandске katoliške „Danice“ takodaleč rešeno, kateremu pa v zvezi temu dodajam na tem mestu svoj „postfestum“ gornjemu naslovu.

Ko sem bil namreč vtopljen v to prezaničivo uprašanje, sem mislil najprej takole, povrsti:

Zakaj naj človek živi, če ne ve čemu, zakaj naj človek misli, če ne ve čemu, čemu naj človek piše, če ne ve zakaj, čemu naj človek dela, če ne ve zakaj, čemu naj človek poje, če ne ve čemu, čemu naj se človek smeje, če ne vidi norcev ali kaj takega, kar je norcem podobno? — Zakaj — čemu in čemu — zakaj, sta bila pred mojo dušo, ne da bi prišlo kaj pametnega vmes, ki bi do- ločilo vzroke čemu — jeju in zakaj — jeju. Stal sem z bankrotirano dušo pred svojo telesno senco, ki je ležala kot kup gnoja na porasčeni meji, ki jo ogreva opoldansko solnce.

Stal sem pred svojo senco kot paglavec in sramoval sem se samega sebe, da nosim na svojem vratu tako obilno glavo, v kateri bi mora- lo biti vsaj pet funtov možganov — pa tako prazna v največji potrebi in hrepenenju po znanju in raztolka- čenju.

Tiste dni sem bil v resnici izse- be; ničesar drugzega si nisem želel, kakor raztolkačenje, čemu smo na svetu.

Znano mi je sicer, da se vse suče in da brez vzrokov ni nič; brez vzrokov da, miti materija ne dob- energije itd., toda to sega vse dalje kot direktno delikatno uprašanje, čemu smo na svetu. Ostal sem ne- jasan.

Prišli so pa oblaci dnevi, črni, odeti z umazanimi oblaki in moja senca je izginila iz pozorišča, duša se je okrepcala in moč nje narašča očividno, zakaj delikatno uprašanje je sedaj takodaleč rešeno.

Tista stvar se glasi: Ljudje so na svetu zaradi duhovnikov. (Na- vdahnenje sv. duha po Francisku L. Kržetu v Clevelandu, A. D. publ. „Danica“). — Stvar je stem prej píki rešena. Ljudje bodo sedaj poleg mene mnogo lažje živeli, kaj- ti vedeli bodo čemu žive in zakaj . . .

K temu sliši samo še ena opazka, in ta je: Francisek L. Krže naj pro- si Boga še za eno razsvetljenje, nam- mreč, da bi nam raztolmačil vzro- ke, zakaj smo ostali ljudje radi po- pov na svetu. Če podpre stvar o vzrokih, ki so v soglasju s trditvijo njegove razsvetljivosti, potem od- pade iskanje protidokazov, da so popi zaradi tepcev na svetu.

Undesirable.

Listnica upravnistva.

Opozarjamo opetovano svoje ce- njene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznani- jo tudi stari naslov, kar jih ne sta- ne mnogo truda, nam se pa dolgo- trajno zamudno iskanje prihrani.

RAZNO.

Kat. „Danica“ pa socialistični glasovi.

Edino prava, neznottljiva, krščan- sko-rimo-katoliška „Danica“ v Cle- velandu, O., prinaša ne le strogo versko dogmatične spise, temveč tu- di podatke o raznih nekrščanskih in nekatoških stvareh. Seveda o teh lažnjivo; sicer bi „Danica“ ne bila katoliška.

Tako piše ta listič med drugim, ko oglašja moč „krščanskih social- cev“ v Avstriji ter jih postavlja na prvi prostor sledeče: Kranjsko, (Kočevje): krščanski socialci 1085, socialni demokratje — (Re- ci nič.)

Resnica je pa, da so dobili socija- listi na Kranjskan 5030 glasov. To- rej skoro 4000 glasov več kot „krš- čanski socialci“. Mandata torej nimajo pod tem plaščem slovenski „krščanski socialci“ nobenega, pač pa je dobila vse mandate razen dveh „Slovenska ljudska stranka“, ki je samousmevno klerikalna trd- njava.

„Danica“ in daničarji si pač žele tistih blaženih časov nazaj, ki gr- made so gorele — toda tisti časi, se na tem planetu ne vrnejo več . . .

Ciganska modrost. Cigan je bil obsojen na smrt in predno so ga odpeljali na morišče, dobil je kupo vina, ki pa mu je padla na tla in se razbila. Mirno in udano je nato rekel: „Slabo znamenje, gotovo me danes zadene še kaka nesreča.“ — Pop je karal cigana, ker se je mnogokrat upijanil. Ci- gan pa mu je važno odgovoril: Prečastiti, kdor pije, dobro spi; kdor spi, ne greši; kdor ne greši, pride v nebesa. Zato pa si ga včasih privoščim kak kozarec.“ — Neké misijonar je obljubil ciga- nu, da dobi vrečo kruha, ako se nauči resnie o skrivnosti sv. Tro- jice. Drugi dan je stal cigan že pred misijonarjem in mu povedal, da že zna. „Dobro, govori! Kolé- ko ej bogov?“ — „Oče in sv. Duh.“ — „Kje pa je sin ostal?“ — „V kuh- nji čaka, da odnese vrečo s kru- hom.“ — Vprašali so cigana, za- kaj se njegovi rojaki potepajo iz kraja v kraj. „Gospodje,“ je odgovoril, „mi iščemo mesta, kjer žive sosede v miru med seboj in kjer ni nevoščljivosti. Ko najde- mo tako mesto, se ondi naselimo stalno.“ Ciganska filozofija, ki velja tudi za kristjane, jude, bud- histe in sploh za vsacega, ki se nazivlje človek.

Na Špankem vre. Iz Madrida se poroča, da je začelo opasno vreti v vojni mornarici, ker je minister odslovil mnogo častni- kov, češ, do sa nepotrebni. Zara- di tega je imel poveljnik vojne mornarice Diaz del Rio hud nast- op z ministrom, a posledica je bila, da ga je dal minister na me- stu aretirati. To pa je splošno razburjenje le povečalo, tako da se je bati splošnih revolt. — No, sedaj nastajajo splošno razredne revolte.

Nekaj o čudežih. Vera v čudeže je prastara. Ču- deži so se godili oziroma boljše re- čeno, čudeže so delali že svečeni- ci starih budistov, Perzijanov, Egip- čanov, Grkov in Rimljanov. Gos- teje pa so se začeli vsipati čudeži posebno v prvih stoletjih krist- janstva in dalje do temnega sred- njega veka.

Ko je kristjanstvo pognalo, pr- ve kali, tedaj je privzelo od po- ganstva vse, kar se mu je pril- galo n. pr. obred: procesije, ka- dila in obenem tudi čudeže, kate- riš so imeli pogani z izobilju. In tako so se začeli goditi čudeži tudi v cerkvi kristjanski.

Toda, kaj pa s poganskimi ču- deži, ki so se godili še vedno, kakšno stališče naj zavzame cer- kev proti njim? Sv. Augustin jih naravnost priznava. Razume se pa, da so se čudeži poganski pri- pisovali hudiču, med tem ko so se kristjanski čudeži godili s po-

možjo boga in njegovih izvoljen- cev. Učilo se je tudi, da bog pri- pusti tui hudiču večsah narediti čudež, da s tem skuša vernost ljudstva. Pozneje pa, ko je cer- kev dospela k večji moči, je pro- glasila poganske čudeže narav- nost za gole bajke.

Da je kristjanstvo tudi čudeže vsprejelo, je imelo vzrokov več ko dovolj, ako se je hotelo razši- riti in obvladati ogromne vrste nevednega ljudstva. Že poganski Cicero je dokazoval, da čudežev sploh ni; vendar pap ravi, naj se pusti svečnikom delati čudeže, ker **baje temu ljudstvo verjame in ker je to v interesu države.** Zato so tudi božji namestniki se- gli po čudežih, da so lažlje držali nevedne ljudi na uzdi.

Kakšni pa so pravzaprav čude- ži, o katerih se pišejo cele knjige, ki se vbijajo že od mladih nog vernemu kristjanu v glavo, s ka- terimi se straši brezbožne, nepo- korne, kakšni so tu čudeži, ki obetajo darove božje, božjo mi- lost, zdravje in srečo, kakšni so ti čudeži, v katere zaupno verje naš dobri toda lahkoverni kmetič, in od katerih čaka na sto in sto zapeljanih in nevednih pomoči in rešitve v stiskah in nadlogah?

Srečen slučaj se proglašuje za čudež, kjer bi pa še to ne zadosta- valož se pridavajo k temu še raz- ne dogodbiče in tako da na vse- zadnje čudež vendar lepo izgleda! Čez sto let pa so vse te dogodbi- ce gola resnica in čudež je tu.

Dandanes se dajo skoro vsi ču- deži razložiti naravnim potom po- sebno s pomočjo, magnetizma, hipnotizma, sugestije itd. (tako se dajo razjasniti Kristove rane na rokah in nogah sv. Frančiška) in kar se je prej razglašalo za čudež, je danes najnavadnejši na- ravní zakon. Tisto malo številu čudežev pa, katere današnja ve- da še ne zna popolnoma razložiti, ne smemo slepo imeti za čudeže, ampak priznajmo raje odkrito, da v dotičnih strokah veda še ni po- gotovo raztolmačil v bližnji bo- dočnosti.

Toda čudeži se negode povsod, ampak samo na nekaterih mestih, tudi svetniki niso vsi enako „močni“. Za to je naravno, da so nastala tudi razna božja pota, kjer se baje milost božja deli v večji meri. Nastale so razne Ma-rije: zamorska, lurska, zaplaška, lušarska, na Brezjah itd., vse te Marije seveda tekmujejo med se- boj, in naša kmetica ve dobro, katera božja pot, katera Marija in koji svetnik je v gotovih sluča- jih najboljši. Zato tudi vedno dobrop remisli, predno se enemu ali drugemu zaobljubi.

Ne smemo pa misliti, da se go- de čudeži samo na naših božjih potih, da samo naše sohe in fi- gure pomagajo. Enako čudotvor- niki so poznali tudi stari narodi. Že stari Grki so imeli božja pota, kjer se je zdravilo s hipnotičnim uspavanjem. Eventualni uspeh se je tudi pri njih pripisoval višji, božji moči.

In ako dandanes pripisuje cer- kev posebne lastnosti svetnikom kakor: ta je pomočnik zoper glav- obol, drugi zoper krč, ta za oči, oni zoper trganje, drugi je zopet varuh živine itd., ako se tedaj naš kmet v imenovanih slučajih obrača na razne svetnike, ako pri- poroča govedo in svinje sv. Ant- onu, ni to nič novega.

Tudi to ni nič novega, da pri- naša kmet tem svetnikom razne darove: kokoši, jajca, žito, vošč- ene podobe itd.

Vse to so poznali že stari na- rodi. Za pomoč v raznih nadlo- gah so se Grki obračali na Jupi- tra, Asklepija, Apolona, Dijano, Herakleja etc. Darovali in pri- našali so jim darila, katere so se- veda pospravili kakor dandanes — svečeniški. Vendar bogovi so bili darovalcem vseno hvaležni in delali so čudeže, ozdravljali, kaz- novali itd. Zato pa najdemo tu- di pri starih narodih zahvalne deske v svetliških, kakor dandanes po naših cerkvah.

Ker pa imamo toliko božjih po-

tov ni čudo, da se zgodi čudež, da se najdejo od enega svetnika več enakih telesnih udov, da se hrani Marijno mleko ali pa še celo prst sv. Duha!

Tako hranijo n. pr., kakor tr- dijo duhovni sami, dve pravi roki sv. Blaža v Marateji, dve v Rimu, dve v Milanu, dve v Capni, dve v Parizu, dve v Compostelli, dve v Diligennu, dve v Biennu in dve v Marsilji. Povsod so roke **prave** in povsod se gode čudeži na njimi!

Istotako imajo pravo glavo sv. Frančiška s Paole v mestih: Pa- ola, Plessis, Tour, Pariz, Aix, Nea- polj, Janov, Madrid, Malaga, Barcelona in Rim.

Največja čudotvornica pa je Marija. Saj se je že koj pri nje- nem početju zgodil čudež, kajti spočela je kot devica in ostala je devica tudi po porodu. Papež Pij IX. je proglasil to za dogma, ka- terega mora vsak kristjan verjeti. Seveda je to velik čudež, ki ne gre vsakemu v glavo, toda čujmo zagovornika Cirila: Ako so iz Devkalijonovega kamenja nastali ljudje, ako je Minerva skočila iz glave Jupitrove, ali je tedaj ne- mogoče, da bi bil rojen sin z de- viškega telesa! Justin pa navaja primer Dijane, katero je Jupiter „obsenčil“ v podobi zlatega de- ja, daje spočela sina.

Taki in podobni so ti čudeži v katere mora verni kristjan vero- vati. Smešno — toda resnično!

Napreden in izobražen človek t kim budalostim seveda ne verja- me, pač se slepe s tem nevedni sloji, posebno lahkoverno kmečko ljudstvo.

Pa še nekaj.

V starem veku in starih časih so se godili čudeži vedno in pri vsaki priložnosti, in človek je bil obkoljen od samih čudežev. Čim bolj pa gremo naprej, tem manj čudežev se godi. V starih dobah, ko so bili ljudje še nevedni, so bili čudeži na dnevnem redu in poceni, danes pa, ko je veda na- predovala, so čudeži vedno bolj redki. Kjer so bolj najivni in nevedni ljudje, tam je več čude- žev. Zakaj se čudeži ne gode v Ameriki, na Angleškem ali pa na Nemškem, ampak samo v misijon- skih krajih Afrike, na Špankem, v obubožanih krajih Italije, v kle- rikalnih Lurdih in pa pri nas?

Zakaj se čudeži boje vede, zna- nosti, javnosti, zakaj so vedno bolj redki? Zakaj ljubi bog ne po- maga današnjim dušnim pastir- jem, kako v starih časih s čudeži, zakaj ne kaznuje brezvercev in svojih zaničevalcev?

Zakaj pišejo knjige o čudežih in hočejo z vso silo prepričati ljudstvo o čudežih? Čemu toliko pisarenja in truda z razlaganjem in brezuspešnim učenjem, naj- raje narede čudež, če ga pa sami ne znajo, naj ga pa izprosijo od boga, in vse bo verjelo!

„SVOBODNA MISEL“

Sodrugi, somišljeniki! Najos- trejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavezniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je soci- jalistično in svobodomiselno ča- sopisje. K temu spada tudi „Glas Svobode“. Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov na- ročnik je nov korak do zmage.

Delavci! Pristopajte k delav- skim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno velja- to rudarjem v Minnesoti in dr- god po zapadu, koder ima West- ern Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s ktero računajo vaši delodajalci.

Prejeli smo iz Allegheny, Pa., sledeći poziv s prošnjo, da ga v našem listu priobčimo.

To storimo radevolje ter ga priobčujemo tukaj doslovno:

RADNICI!!

Hrvatske kolonije Alleghenije, Pittsburga i okolice budite na oprezu!

Dogadjaji, koji su se dogodili, od vremena pada Khuena Hedervarijeve vlade, pa do danas, jesu važni za Hrvatski narod, da niti Radništvo sa ovaj kraj Oceana, nemože pustiti sve ove dogadjaje i hladnokrvno prešutjeti.

Srasloga toga Radnici, za korom hljeba prisilno, morajuć ostaviti svoje radno mjesto, naseljeni u ovoj okolici, zanimajući se za gore spomenute razne dogadjaje, potiče nas da i mi rečemo svoju Radničku izjavu, u kojoj izjavi moramo da predložimo, ne samo našem narodu u ovoj zemlji, nego i narodu u domovini, kakovo stanovište zauzمامو, kome i u kojem smjeru, da iskažemo svoje simpatie, glede svih dogadjaja, koji su se do danas desili u Hrvatskoj i koji mogu još u skoro vrijeme sljediti. Srasloga toga sarivamo Javnu Pučku skupštinu za dan 23. Lipnja 1907. u 10. sati prije podne u *Českoj Dvorani na Vinial ul.* sa sljedećim dnevnim redom:

Hrvatski dogadjaji od pada Khuena Hedervarijeve vlade, dak do danas.

Stoga pohrdite svi na ovu skupštinu, gde ćete imati pravo svi govoriti, i eještu stvar u potpunom slobodnom mišljenju izjaviti.

Na oprez još jedno!

Neki odbor, a nebiran od nikoga, sastoji se od dva trgovca, jednog salonera, jednog popa te jednog novinarskog suradnika ovdešnje lokalne Hrvatske novine. Radnici ova petorica slavohlepni matodora, saziva isto neku skupštinu da govori u ime naroda, do kojega i za kojega ih u opće malo glava boli.

Na istoj skupštini žele isto početi raditi, kao što su radili godine 1903 za vrijeme bune u domovini, za koji rad i novac još danas nema nikakvih čistih računa.

Stoga Radnici ako već idete na njihovu skuštinu, budite na oprezu na istoj, i motrite zrelo njihove jezuitske propovjedi, a na skupštini, koja se saziva od strane Radništva, na istoj izrazite svoje mišljenje na prama radu spomenute gospode.

Sa radom i slogom k boljoj budućnosti. Dodite na skupštinu u nedelju 23. Lipnja.

Jug. Slav. Soc. Club,
grana socialističke stranke u
Sjed. drž. v Amerike.

Listnica uredništva.

VAŽNO!

Za vsebino in obliko dopisov ne prevzame uredništvo odslej zana-prej nobene odgovornosti več, kar naj izvolijo cenjenj dopisniki na znanje vzeti in se po tem ravnati. Pri vseh takih osebnih obdolžitvah, ki utegnejo imeti za posledico tožbe radi razžaljenja časti, mora biti dotični dopisnik podpisan s polnim imenom, — drugače dopis ne bo priobčen! Kdor pride na dan z obdolžitvami glede tega ali onega, tisti naj tudi vso odgovornost sam nosi in resničnost svojih trditev pred sodnijo dokaže, ako pride do tožbe. Krivično je, da bi se moral urednik za grehe drugih pokoriti, — tisti, kdor bi tožbo zakrivil, pa bi doma na varnem sedel in se v pest smejal.

Vse ostale dopise morali smo radi preobilnega drugega gradiva odložiti na poznejši čas. — Prosimo še enkrat, naj bodo dopisi kratki in jedrnat. Raje manj, pa tisto dobro. Prazno in plitvo besedičenje prepustimo katoliškimi dopisnikom!

Nasim cen. naročnikom v Chicagi, So. Chicagi, Pullmans, Jolietu, La Salle, Waukegonu itd. naznanjamo, da jih tekem teh dni

obišče naš zastopnik sohr. Frank Petrič, ki je obenem tudi zastopnik mesečnika "Proletarca". Sodr. Petrič je od nas pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode", sprejemat oglase, prodajati knjige itd. ter v to svrhu izdajati pravoveljav na potrdila. Nasim cen. naročnikom in ostalim rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

ODPRTO PISMO

Slavni Collins Medical Institute! Vam naznanjam, da sem Vaša zdravila prejel in oddal mojemu prijatelju. On jih je porabil po navodilih in sedaj se počuti popolnoma zdrav, zato se Vam srčno zahvaljuje za Vaš trud in zdravila ter njih dobri uspeh.

Zahvaljujem se Vam tudi jaz ter Vas bodem še zana-prej priporočal bolnim rojakom ter jim svetoval, naj se v vsaki bolezni na Vas obrnejo.

S poštovanjem

Jos. Shintler,
712 Hough Str.,
Indianapolis, Ind.

Nasizastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rozanc.

Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Loren Demšar.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Cleveland, O.: A. Kušnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn, Wash.: A. Janaček.

Za Milwaukee, Wis.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.

Za Clinton, Ind.: John Kolar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

IŠČEM v svrhu ženitve pošteno slovensko dekle, izurjeno v gospodinjstvu, staro od 20 do 30 let. Če mogoče, s fotografijo. Tajnost zadržana. Pomudbe na I. C. K., Box 58, Dalzell, Ill.

IŠČEM svojega brata Alojza Glaviča. Pred štirimi leti je bival v Conemaugh, Pa., in od tega časa ni več slišati o njem. Kdor bi za njegov naslov vedel, naj mi ga blagovolji naznaniti. — John Glavič, Box 323, Conemaugh, Pa.

IŠČE SE John Šetina doma iz Ljubljane. Sodi se, da je prišel približno pred enim letom v Ameriko. Zanj bi rada zvedela njegova ravnokar v Ameriko došla sestra. Naslov naj se naznani na upravništvo "Glas Svobode", 669 Loomis st., Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČUJTE SI

"GLAS SVOBODE."

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidropainExpellerjem

in čudili se bode radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vspeli v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".
25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
F. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St. New York.

ROJAKI SLOVENC

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zastoj
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča.

Iz te knjige bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neradne stolice in glavobola.

Cenjeni gospod Collins M. I.

Spoustovani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno zahvaljujem.)

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik
R. F. D. 3 Johnstown,
Pa.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino hucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri družih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajate zastoj Vaš težko prisluženi denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastoj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Pisma naslavljajte na sledeći naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute

140 West 34th Street

New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoludan do 5 popoludan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoludne.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših američanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

H R A N A.

Jemo, da živimo; dobro zaužite tečne jedi store nepotrebne snovi za sestav in vzdržavanje fizične moči. Če Vam jed ne diši, Vaša moč se hitro zgubi, ter postanete žrtev raznovrstnih bolezni. Gubitek slasti ni sam po sebi bolezen, je znak oslabljenja živcev želodca, kateri nadzirajo željo po hrani. Kadarkoli izgubite prirojeno slast po hrani, spomnite, se, da

Severov Zelodčni Grenčec,

zavživan v dozah, v kratkem časi pri jedi donese Vam odločno zaželjeni uspeh. Je priznana istina, da stoji to zdravilo na čelu vseh krepčujočih zdravil. Napravljen je iz najčistijih prvin, zdravilna svojstva istih so preskušena ter budijo želodec k normalni delavnosti. Došlo nam je stotine dopisov od zahvalnih rojakov, ki so Severov Zelodčni Grenčec poskusili in se izražajo pohvalno o njem.

Bolnici, bolni na slabem želodcu, neprebavnosti, želodčnem katuaplina in krče v želodcu, pokvarejeno prebavo, zgago ali enak e bolezni ozdravili so s uživanjem tega zdravila

Eden sam poskus Vam da dokaz o krepilnih uspehih tega zdravila. Cena 50c in \$1.00.

"Vaš Zelodčni Grenčec je dragoceno in zelo dobro zdravilo za slab želodec. S pomočjo tega sem zdaj zdrav. Zahvalujem se najhvaležnije."

J. Kopecký,
Stoneham, Tex.

"Z veseljem Vam naznanjujem, da so me Vaše zdravila popolnoma ozdravila; čast in hvala Vam. Vaš Zelodčni Grenčec in Zivljenski Balzam so izvrstna zdravila."

Josef Rada,
924 N. Madeira st., Baltimore, Md

"Plakual sem Vaš Zelodčni Grenčec, in uspehom. Ne koliko doz rešilo me je moje ga želodčnega katra."

C. F. Rost,
Chamois, Mo

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER • MAGNET • GRANAT

Ražvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Slovinci na tujem

ZOFKA KVEDER-JELOVŠKOVA V "NAŠIH ZAPISKIH".

(Konec.)

Priprost Slovence izgubi z našim narodom vsako zvezo, kakor hitro ga je zavel veter kam v tujino. Se naš inteligentni človek izgubi v drugem narodu v čudovito kratki dobi narodnostni značaj Slovence. In če naš inteligent na tujem je redkodaj čuti potrebo ostati v zvezi z duševnim in kulturnim življenjem našega naroda, toliko manj bo priprost delavec čutil to potrebo, ki je niti doma nikdar imel ni!

Naravno je, da se narod za vsacega posameznika ne more brigati; a i tam, kjer se gre za stotine in tisoče, je tako zanemarjenje; na katero smo mi naučeni, naravnost zločin na lastni sili in moči. Kakor da nam krvavi rana na lastnem telesu in mi ničesar ne storimo, da bi ustavili dragocen sok, ki odteka iz naših žil in nas slabi.

Poglejmo Nemce! Res oni so v primeri z nami velikanski narod; a nobeno število njihovega naroda jim ni premajhno, da bi ga zanemarjali. Tako jih izseljevanje ne slabi, ampak jači. Na Hrvaškem imajo 38 šol, v Srbiji, v Bolgariji, po celem Balkanu imajo svoje šole in njihovih društev na našem jugu je legijon. In v sredini, ob viru njihove kulture in moči, imajo vse te posamezne male skupine, te raztrgane in raztepane drobtine njihovega naroda vedno v evidenci. A mi, ki nas je tako malo, kako se mi brigamo za svoje rojake?! Navesti hočem, kar vem iz lastne skušnje.

Letos pomladi sem napravila daljše potovanje. Moja pot me je vodila skozi Köln ob Reno. Čula sem, da je na Vestfalskem do deset tisoč Slovencev, in osobito š Essenu in v okolici da jih je mnogo. Odpeljala sem se tja, da vidim, kako žive. Obiskala sem najprvo predsednika društva sv. Barbare. To je pomorno društvo slovenskih rudarjev v Essenu. Prišla sem v hišo, v kateri je stanova lo več slovenskih družin. Mnogo oženjenih rudarjev je tu trajno naseljenih. Njihove žene so Slovenke. Štedljivejše in skromnejše so kakor Nemke, zato tvegajo rudarji tudi daljno pot v domovino, da si od tam pripeljejo družino za življenje. Nedavno si je kupilo društvo imenitno zastavo. Z velikim ponosom mi je pravil predsednik o tem.

"Blagoslovili smo zastavo in sam cesarski namestnik (konzul) so prišli iz Kölna k naši slavnosti."

Upraševala sem, če imajo kaj slovenskih časopisov in knjig. Odkimal je in zopet je pripovedoval, kako so bili cesarski namestnik zadovoljni, "ko smo jim peli cesarsko pesem."

"Morali bi imeti kakšno društvo, knjige in časopise," sem rekla, "da ne bi pozabili na svoj narod in da bi se kaj izobrazili. Zastave so pravzaprav kaj nepotrebne stvari; kaj imate od njih? Knjige bi Vam bile koristnejše." Uprašala sem jih tudi, kakšni so naši rojaki tam okrog.

"O pridni so," mi je pripovedoval. "Samo v cerkev ne hodijo dosti. Ne razumejo jezika. Ampak v jeseni pridejo neki slovenski gospod pater k nam, potem bo že boljše."

Odšla sem v drugo predmestje. Vidiš, sem si mislila, kaj veže Slovence z domovino: "cesarski konzul" in "gospod pater", avstrijski patriotizem in katoliška cerkev, slovenskega pa nič.

Obiskala sem še drugo društvo: pevsko in tamburaško društvo, o katerem se je tudi v "Slovenskem Narodu" poročalo parkrat. Fantje so namreč tudi nabirali za zastavo. Dva mlada, inteligentna fanta sta mi pripovedovala, kar sta vedela o ondrotnih Slovincih. Shajali so se časih in peli in po gostilnah so jih radi videli, ker so Nemci radi poslušali njihove pesmi. In obšla jih je želja za tamburaškim društvom. Kupili so si harmonij in naročili tamburice. Težko je šlo spočetka;

učili so se note. Niti eden od njih ni znal not, ali učili so se in zdaj že prav lepo igrajo par komadov.

"In kaj čitate?" sem uprašala. Eden od njih je bil naročen na "Slovenski Narod". "Ampak drag je," je rekel, "in nečejo ga dati cenejše."

Pr. povedovali so mi, da bo kmalu zadosti denarja nabranega za zastavo.

"Tako malo vas je, dvanajst, petnjst v vašem društvu. Kaj vam bo zastava?! Rajše kupite knjige za ta denar in naročite še več časopisov. Knjige bi lahko posojevali drugim Slovincem, saj vam lahko kaj plačajo zato in koristilo bi vam to več kakor zastava."

"Je že res," sta mi odgovorila, "ali lepo je vendar, če se imam s čim postaviti."

Uprašala sem jih, če mislijo iti nazaj na Kranjsko. Odgovorili so mi, da ne mislijo, da je zaslužek dober tu, samo to je nerodno, ker ne znajo jezika. — Eden me je spremljal in mi je kazal ulice: "Tukaj so sami Slovinci, vse je slovensko."

"Ne bo dolgo," sem mislila.

Vračala sem se mimo velikanskih tovarn, mimo brezštevilnih tovarniških dimnikov v mesto. Povsod je piskala para, stroji so bučali, iz visokih peči se je valil dim. Zemlja se je tresla od človeške moči, ki je vpregla tu prirodne sile v svoje suženjstvo. In kamor seže oko, ves kraj — ena sama bučča, velikanska tovarna. In tam v dolinah, pod bregovi ruje pod zemljo stotisoč rok v črnih prenogokopih in po vseh teh tovarnah, ki so nakopčene v mestu in raztresene okoli po vsih brdih in dolinah, peha se stotisoč ljudi okoli brnečih strojev in velikanskih žarečih pečij. Med njimi jih je deset tisoč moje krvi. Deset tisoč slovenskih hlapcev je tu, ki pomagajo kupičiti silo in bogastvo tujemu narodu. Zadnji so izmed teh stotisoč hlapcev. Močni so, krepki, ali pokorni. Močje in najbolj udano služijo izmed vseh tujemu kapitalizmu. Skromni so, njihove potrebe so majhne: jesti in piti in časih kakšna svilnata pisana zastava. Ni še onega gladu po naobrazbi, po knjigah, po duševnih užijkih v njihovih dušah. Nimajo velikih društev s predavanji, koncerti, nima vsak svojega časopisa, ne plačujejo prostovoljnega davka velikim organizacijam delavstva, ki jih ščitijo pred izkoriščanjem dobičkaželjnih akcijonarjev. Srečni so, kadar pridejo med nje "oni avstrijski cesarski namestnik" poslušat izliv njihove avstrijskega patriotizma; srečni so, kadar pridejo "gospod pater" oznanjat v domačem jeziku nauk katoliške cerkve. A kultura, velika kultura gre po svetu, na vse strani siplje svojo blagodat, samo tem desetisoč Slovincem, v tujem nemškem kraju ne vrže niti drobtinice.

Srce me je bolelo, ko sem odhajala, in spomnila sem se vseh naših neumnih veselje, po katerih se je z velikim navdušenjem pobiralo za družbo sv. Cirila in Metoda. Blažena naša družba sv. Cirila in Metoda! Šolske sestre uče naše slovenske otroke slovenskih molitvic in časih tudi nemških iger, če pride kakšen avstrijski in klerikalni gospod pogledat, kako rešujemo mi svoj pomladek, svojo kri pred tujo pohlepnostjo... In tam je desetisoč odraslih ljudi, katere prepučamo njihovi milosti "gospodu avstrijskemu cesarskemu namestniku" in rimsko-katoliškemu patru. — ki je pa vsaj "tudi Slovenec".

Zagreb.

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.)

Knjižica, katera opisuje nezaljšano ovaduhstvo v uniji W. F. of M., in katera morda reši življenje Moyeru, Haywoodu in Pettibonu.

Vsak slovenski delavec, ki je angleščine več, bi moral to knjižico čitati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravnistvu "Glasa Svobode".

Društvene vesti.

Vsem bratom društva "Adrija" št. 3 S. N. P. J., stanujočim v Johnstown, Conemaugh, Franklin, Pa., in ostalim, se uljudno naznanja, da se polnoštevno udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v društveni dvorani. Volili bomo delegata za tretje glavno zborovanje v La Salle, Ill.; poleg tega se bo razpravljalo pri tej seji tudi o drugih važnih društvenih zadevah. Torej, bratje, pridite vsi do zadnjega!

Odslej zanaprej vršile se bodo skozi celo poletje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu namesto kakor doslej ob 2. pop. — že dopoldne točno ob 9. uri.

Odbor.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo "Zvestoba" št. 35 S. N. P. J. v Chicopee, Kans.,

dne 23. junija t. l.

v dvorani g. Andreja Haferja.

Začetek točno ob 1. uri popoldne.

Uljudno se vabijo rojaki in rojakinje, da se te veselice z ozirom na dobrotvorni namen (v korist *podpornega* društva) v čim največjem številu udeležijo.

Vstopnina 25c za osebo; gospe in otroci prosti.

Za izvrstno godbo in prost prizek je poskrbljeno.

Odbor.

Naznanilo.

Opozorjam vse člane društva "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., zlasti društvenike izven Conemaugh stanujoče, da se v polnem številu udeležijo prihodnje seje, katere bo dne 23. junija t. l. Na dnevnem redu je kot najvažnejša točka izvolitev delegata za konvencijo Narodne Jednote, vršeno se prve dni meseca septembra v La Salle, Ill. Potrebno je torej, da se vsakdo udeleži društvene seje, da pozneje ne bo kakih pritožb.

Martin Černetič, tajnik.

POZOR!

Sođrugi delavci! Vaše najboljše orožje proti sovragom vaših teženj in stremljenj po samoosvoboditvi je svobodomiselnost in socijalistično časopisje. Taka časopisa sta "Glas Svobode" in "Proletarac". Čitajte ju in širite med tovariši-sotrpini! Vsak somišljenik je dolžan agitirati za nju in pridobiti novega naročnika.

Pojdite in storite tako!

Socijalizem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo niti upravništvo.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnje v Italijo in druge kraje ob adrijskanem morju vam predstavi stara zkušana

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celotno življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pride mo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristanite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbice, zastave in drugo potrebščino.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJEJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROBSEL

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street,
KENOSHA, WISC.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške in ženske obleke najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač,
888 - 1st ST. LA SALLE, ILL.

Ali se boš ženil to spomlad?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.....

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prhraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno šmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.